

**ŽYMIŲ ŽMONIŲ, ISTORINIŲ DATŲ, ĮVYKIŲ ĮAMŽINIMO IR GATVIŲ PAVADINIMŲ
SUTEIKIMO KOMISIJOS PASITARIMO
PROTOKOLAS**

2018 m. spalio 12 d. Nr. (20.4.)-TAR1- 135
Klaipėda

Posėdis įvyko 2018 m. rugsėjo 12 d. 13.00 val.

Posėdžio pirmininkas Vytautas Čepas, Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos narys, Žymių žmonių, istorinių datų, įvykių įamžinimo ir gatvių pavadinimų suteikimo komisijos pirmininkas

Posėdžio sekretorė Raimonda Mažonienė, Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Ugdymo ir kultūros departamento Kultūros skyriaus vyr. specialistė

Dalyvavo (4 nariai iš 9):

1. dr. Vytautas Čepas, Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos narys, Žymių žmonių, istorinių datų, įvykių įamžinimo ir gatvių pavadinimų suteikimo komisijos pirmininkas;
2. Eugenija Krasauskienė, VĮ Registrų centro Klaipėdos filialo direktoriaus pavaduotoja registru;
3. prof. dr. Vygantas Vareikis, Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos narys, Klaipėdos universiteto Baltijos regiono istorijos ir archeologijos instituto vyriausiasis mokslo darbuotojas;
4. doc. dr. Silva Pocytė, Klaipėdos universiteto Baltijos regiono istorijos ir archeologijos instituto direktorė.

Posėdžio dalyviai:

1. Vytautas Nausėda, Geodezijos ir GIS skyriaus vedėjas;
2. Vladimir Razarionov, Iniciatyvinės grupės K. Sarsanijai atminti pirmininkas;
3. Leonid Tregub, Pabaltijo ukrainiečių asociacijos pirmininkas;
4. Mindaugas Matutis, asociacijos Paupių bendruomenė valdybos pirmininkas;
5. Rolandas Lukšas, Lietuvos šaulių sąjungos 3 šaulių rinktinės vadas;
6. Jonas Lukšas, Mažosios Lietuvos reikalų tarybos Klaipėdos skyriaus narys;
7. Algimantas Švanys, i.e. Mažosios Lietuvos reikalų tarybos Klaipėdos skyriaus pirmininko pareigas;
8. Virginija Kesminė, dienraščio „Vakarų ekspresas“ žurnalistė.

DARBOTVARKĖ:

1. Dėl Konstantino Sarsanijos atminimo lentos teksto.
2. Dėl savanorio Vaclovo Šulco kapo atminimo ženklo Skulptūrų parke.
3. Dėl informacinės lentelės Sąjūdžio parke.
4. Dėl signataro Jurgio Lėbarto atminimo įamžinimo.
5. Dėl Alfonso Ramanausko atminimo įamžinimo.
6. Dėl pavadinimo suteikimo naujai suplanuotai gatvei Šilėnų g. rajone.
7. Dėl Pamario gatvės pavadinimo keitimo.

Posėdžio medžiaga:

1. Iniciatyvinės grupės vadovo Vladimir Razarionov 2018-06-13 prašymas (su atminimo lentos tekstu) ir VŠĮ „Atlanto“ futbolo klubo 2018-03-30 „Prašymas dėl vietos paskyrimo garbės atminimo lentai“ (kopija), 2 lapai.

- atminimo lentos tekstai- 2 lapai.

2. Remigijos Zinkevičienės (Vaclovo Šulco dukterėčia) 2018-06-17 prašymas ir prašymo medžiaga:

- *Vaclovo Šulco rezistencinės veiklos aprašymas (pagal baudžiamosios bylos duomenis);*
- *eilinio Vaclovo Šulco kario savanorio pažymėjimo, išduoto 2004-04-21 Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro pasipriešinimo dalyvių (rezistentų) teisių komisijos 2004-04-07 protokolu nutarimu Nr. 129, kopija;*
- *LR Aukščiausiojo teismo 1990-12-19 pažymėjimo Nr.8-4731/90 kopija;*
- *Vaclovo Šulco kapo vietos schema Skulptūrų parke;*
- *Vaclovo Šulco baudžiamosios bylos išrašo kopija (Lietuvos ypatingasis archyvas);*
- *Remigijos Zinkevičienės stuburo juosmens – kryžmens dalių magnetinio rezonanso tomografija 2012-12-13 Nr. 1241, 8 lapai.*

3. Lietuvos rašytojų sąjungos Klaipėdos skyriaus pirmininko Juozo Šikšnelio ir Pabaltijo ukrainiečių asociacijos pirmininko Leonid Tregub 2018-07-10 raštas Nr.SD-1 „Dėl informacinės lentelės Sąjūdžio parke“, 1 lapas.

4. Mažosios Lietuvos Reikalų tarybos Klaipėdos krašto skyriaus 2018-07-26 Prašymas ir prašymo medžiaga:

- *trumpas Tilžės akto signataro ir šaulio Jurgio Lėbarto veiklos tekstas, 1 lapas;*
- *memorialinės lentos teksto variantai, 1 lapas.*

5. Lietuvos jūrininkų sąjungos 2018-08-01 raštas Nr.2-01-11 „Dėl Alfonso Ramanausko atminimo įamžinimo“ ir prašymo medžiaga:

- *Iniciatyvinės grupės prašymo ir priedų su parašais kopija, 6 lapai;*
- *VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos rašto „Dėl atminimo lentos Alfonsui Ramanauskui“ kopija, 1 lapas;*
- *atminimo lentos A. Ramanauskui projekto (autorius Klaudijus Pūdydas) kopijos, 4 lapai.*

6. Geodezijos ir GIS skyriaus 2018-08-06 raštas Nr.VS-4603 „Dėl gatvės pavadinimo“, 1 lapas;

- *siūlomas Mažosios Lietuvos vietovardžių sąrašas naujai suplanuotoms gatvėms – rajone nuo Tauralaukio ir Liepų gatvės, patvirtintas Žymių žmonių, istorinių datų, įvykių įamžinimo ir gatvių pavadinimų suteikimo komisijos 2018-02-05 protokolu Nr.(20.4.)-TAR1-21, 1 lapas;*
- *žemėlapis su naujai suplanuota gatve, 1 lapas.*

7. Žymių žmonių, istorinių datų, įvykių įamžinimo ir gatvių pavadinimų suteikimo komisijos 2018-04-24 posėdžio 2018-05-08 protokolu Nr.(20.4.)-TAR1-72 išrašas, 2 lapai.

8. Klaipėdos miesto savivaldybės vietos gyventojų apklausos tvarkos aprašas, patvirtintas Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2013-01-31 sprendimu Nr.T2-4 (nauja redakcija patvirtinta 2018-06-29 sprendimu Nr.T2-138), 3 lapai.

1. SVARSTYTA. Dėl Konstantino Sarsanijos atminimo lentos teksto.

V. Čepas pristatė Konstantinui Sarsanijos atminimo lentos tekstus. S. Pocytė ir V. Vareikis pritarė 1-ajam atminimo lentos teksto variantui (posėdžio medžiaga).

V. Razarionov informavo, kad lentos atidengimas bus š.m. spalio 7 d. Pakvietė visus dalyvauti.

NUTARTA. Pritarti tokiam Konstantino Sarsanijos atminimo lentos tekstui:

ŠIAME STADIONE KLAIPĖDOS „ATLANTA“ 2013-2017 M. TRENIRAVO GARSUS FUTBOLO SPECIALISTAS KONSTANTIN SARSANIJA (1968-2017)

2. SVARSTYTA. Dėl savanorio Vaclovo Šulco kapo atminimo ženklo Skulptūrų parke.

V. Vareikis pasiūlė prašyme pasiūlytai įamžinimo formai nepritarti, nes buvusioms Klaipėdos miesto kapinėms yra parengtas regeneracijos planas, todėl jei pradėsime pažymėti visus ten palaidotus - vėl pasidarytų kapinės.

V. Čepas pasiūlė parašyti pareiškėjai raštą, kad ruošiamas buvusių Klaipėdos miesto kapinių sutvarkymo planas, kuriame gali būti numatyta vieta pagerbti ten palaidotus žmones.

NUTARTA. Nepritarti siūlomai savanorio Vaclovo Šulco kapo įamžinimo formai. Informuoti raštu Remigiją Zinkevičienę, kad yra parengtas Skulptūrų parko sutvarkymo planas, kuriame numatyta buvusių kapinių pažymėjimo vietos. Kai parkas bus sutvarkytas, nustatytose vietose bus galima įrengti palaidotų asmenų atminimo pažymėjimo ženklus.

3. SVARSTYTA. Dėl informacinės lentelės Sąjūdžio parke.

L. Tregub informavo, kad prieš mėnesį iš Sąjūdžio parko pavogė metalinę lentelę, kurioje buvo nurodyta, kokia intencija šioje vietoje 2014-04-17 pasodinti 5 ąžuoliukai. Iniciatoriai ketina pagaminti ir įrengti organizatorių lėšomis naują informacinę lentelę iš granito (75x30 cm), kurioje būtų užrašas, kad ąžuoliukai pasodinti dviejų didžiųjų poetų: lietuvių poeto Kristijono Donelaičio ir ukrainiečių poeto Taraso Ševčenkos jubiliejams pažymėti. Paprašė nurodyti vietą Sąjūdžio parke.

V. Čepas pasiūlė Komisijos vardu parašyti raštą savivaldybės administracijos direktoriui dėl vietos nustatymo.

NUTARTA:

1. Pritarti, kad Sąjūdžio parke Lietuvos rašytojų sąjungos Klaipėdos skyriaus ir Pabaltijo ukrainiečių asociacijos lėšomis būtų pagaminta ir įrengta informacinė lentelė lietuvių poeto Kristijono Donelaičio ir ukrainiečių poeto Taraso Ševčenkos jubiliejams pažymėti.
2. Rekomenduoti iniciatoriams kreiptis į Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktorių dėl informacinės lentelės vietos nustatymo Sąjūdžio parke.

4. SVARSTYTA. Dėl signataro Jurgio Lėbarto atminimo įamžinimo.

V. Vareikis informavo, kad jis skeptiškai žiūri į Jurgio Lėbarto atminimo įamžinimą Klaipėdoje, nes jis menkai susijęs su Klaipėda, todėl vietos, kur būtų jį galima įamžinti beveik ir nėra. Jo atminimas jau įamžintas Šilutėje, su kuria jo veikla buvo susijusi labiau nei su Klaipėda. Pastatas Šaulių gatvėje nepriklausė Lietuvos šaulių sąjungai.

S. Pocytė pasiūlė iniciatoriams kreiptis į specialistus, nes nurodyta įamžinimo vieta neatitinka istorinės tiesos – pastatas Šaulių g. 36 nesusijęs su Šaulių 20-tąja rinktine tarpukario metais XX a. Tai yra ne tie patys šauliai, kurie kaip gildija buvo įkurti XIX a. viduryje. Pakabinti ant šio pastato atminimo lentą J. Lėbartui atminti, būtų visiškas nesusipratimas.

Kadangi J. Lėbartas buvo Šaulių 20-osios rinktinės narys, reikėtų paieškoti vietos, kur buvo jų būstinė. Šaulių 20-osios rinktinės vadas Raimundas Liormanas tuo pačiu metu buvo ir Klaipėdos krašto komendantas, todėl reikėtų pasitarkus specialistus paieškoti, kur rinktinė rezidavo. Vienu metu tai buvo Vytauto Didžiojo gimnazija, kai ji buvo pastatyta ankstesniais metais kitoje vietoje. Kita vertus, J. Lėbartas su Klaipėdos miesto istorija nors ir buvo susijęs, tačiau nuo 1925 m. jis daugiau buvo susijęs su Šilute, kur ir yra įamžintas. Pažymėjo, kad nemažai Tilžės akto signatarų yra tiesiogiai nesusiję su Klaipėda ir apie juos yra žinoma labai mažai biografijos faktų. Neįmanoma dirbtinai „pritempti“ visų Tilžės akto signatarų įamžinimo Klaipėdoje. Pasiūlė iniciatoriams kreiptis į karo istorijos specialistus, kurie domisi šaulių istorija, pvz. prof. Vygantas Vareikis kartu su daktaru Vytautu Jokubausku yra parašę knygėlę apie 20-ąją šaulių rinktinę.

S. Pocytė pastebėjo, kad neaišku - ką iš tiesų siekiama įamžinti: ar įžymius žmones, pateikiant informaciją apie miestą ir kultūrą, ar siekiama kitų tikslų?

E. Krasauskienė pritarė V. Vareikiui, kad ne visi asmenys yra verti įamžinti Klaipėdoje.

V. Čepas pastebėjo, kad prašyme parašyta, jog jis dalyvavo žygyje užimant Klaipėdą.

V. Vareikis atsakė, kad tai ne visai tiesa - taip, jis dalyvavo toje operacijoje, tačiau tai buvo Šilutėje. Reikia remtis istoriniais faktais, o ne romantiniais pasakojimais.

R. Lukšas pastebėjo, kad svarstant įamžinimo klausimą priartėta prie to, kad įamžinimo verti yra tik klaipėdiečiai, tačiau jis suvokia Klaipėdą kaip Vakarų Lietuvos regiono centrą, kuriame galima pažymėti to krašto įžymius žmones. Pasiūlė išsiaiškinti informaciją ir atidėti klausimą kitam posėdžiui.

M. Matutis pažymėjo, kad Jurgis Lėbartas yra vienintelis Tilžės akto signataras palaidotas Klaipėdoje, todėl teigti, kad jis nesusijęs su Klaipėda - yra neteisinga.

A. Švanys akcentavo Šaulių 20 – osios rinktinės nuopelnus, prijungiant Klaipėdos kraštą prie Lietuvos. Jo nuomone, ginčytis dėl nuopelnų dydžio, kuris apspręstų ar žmogus vertas įamžinti ar nevertas - yra nereikalinga.

S. Pocyte atsakė, kad Vytauto Didžiojo gimnazijoje iki 1939 m. glaudėsis daugelis lietuviškų bendrijų.

R. Lukšas paklausė ar dabartinė Vytauto Didžiojo gimnazija tikėtų įamžinimo vietai?

S. Pocyte atsakė, kad priklausomai nuo to, ką norima įamžinti – Tilžės akto signatarą ar 20-osios šaulių rinktinės valdybos narį. Paaiškino, kad galimi įvairūs įamžinimo būdai - jeigu neišlikęs pastatas, tai lentelė pakabinama ant namo, kuris stovi buvusio pastato vietoje ir apie tai parašoma atminimo lentoje.

M. Matutis pažymėjo kad J. Lėbartas artimųjų neturi ir būtų galima sutvarkyti jo kapą. Kitais metais bus 140-osios jo gimimo metinės.

V. Čepas pasiūlė dėl kapo sutvarkymo parašyti raštą administracijos direktoriui.

NUTARTA. Rekomenduojama iniciatoriams išsiaiškinti istoriškai pagrįstą vietą, kur būtų galima įamžinti Jurgio Lėbarto atminimą.

5. SVARSTYTA. Dėl Alfonso Ramanausko atminimo įamžinimo.

V. Vareikis pasigedo daugiau informacijos apie A. Ramanauską, nes biografija yra sovietinė, todėl gali iškilti įvairių momentų ir paaiškėti, kad įamžinome sovietinį veikėją. Pastebėjo, kad pateiktoje A. Ramanausko biografijoje yra „baltų dėmių“ – tarpų, kur nėra parašyta ką jis tuomet veikė. Pasiūlė susilaikyti nuo įamžinimo ir paprašė pilno gyvenimo aprašymo (CV). Gavus pilną gyvenimo įamžinimą, būtų galima svarstyti iš naujo dėl A. Ramanausko įamžinimo.

S. Pocyte priminė, kad Komisijoje buvo patvirtintas Žymių jūrinių asmenybių sąrašą, Eil.Nr.7 sąrašą, tačiau negalima visko patikrinti iš karto. Pritarė V. Vareikio pastabai dėl nepilnai pateiktos A. Ramanausko biografijos. Pasiūlė kreiptis į Rezistencijos ir genocido centrą ir užklausti dėl A. Ramanausko.

V. Čepas informavo, kad gavo buvusio Klaipėdos miesto saugumo vado A. Grublio raštą, kuriame jis siūlo patikrinti sovietiniu laikotarpiu gyvenusius ir siūlomus įamžinti žymius žmones Rezistencijos ir genocido centre.

V. Čepas pasiūlė mero vardu parengti raštą ir kreiptis į Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centrą, kad suteiktų informaciją ar Adolfas Ramanauskas nedalyvavo sovietinių represinių ar slaptųjų tarnybų veikloje.

NUTARTA. Rekomenduoti merui kreiptis raštu į Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centrą, kad suteiktų informaciją apie Adolfą Ramanauską, ar nedalyvavo jis sovietinių represinių ar slaptųjų tarnybų veikloje.

6. SVARSTYTA. Dėl pavadinimo suteikimo naujai suplanuotai gatvei Šilėnų g. rajone.

V. Nausėda informavo, kad naujai suplanuotoje gatvėje iš turimo siūlomas Mažosios Lietuvos vietovardžių sąrašo naujai suplanuotoms gatvėms – rajone nuo Tauralaukio ir Liepų gatvės siūlo pavadinti Darkiemio arba Beržininkų gatve. Paaiškino, kad nors Komisija ir pritarė gatvių pavadinimų sąrašui, tačiau kreipiamasi, kad sužinoti, kokie būtų prioritetai.

Komisijos nariai svarstė, kuris pavadinimas tikėtų ir nutarė, kad nedidelei gatvei tikėtų ir mažo vietovardžio: kaimo ar dvaro pavadinimas. Buvo siūlomos Pilupėnų, Dociūnų, Eitkūnų, Stalupėnų, Kiautrynų ir kt. pavadinimai.

E. Krasauskienė patikino, kad su laiku visi pavadinimai bus panaudoti naujai suplanuotoms gatvėms pavadinti.

Komisijos nariams patiko Pilupėnų gatvės ir Beržininkų gatvės pavadinimai.

Tačiau Komisijos nariai suabejojo, kuriuos pavadinimus iš esamo sąrašo jau turi naujos gatvės.

V. Čepas paklausė, kada bus pervadinta Arimų gatvė, kuri išsiskiria savo pavadinimu iš taip gražiai formuojamo gatvių, pavadintų Mažosios Lietuvos vietovardžiais, tinklo.

V. Nausėda atsakė, kad kitais metais bus baigtas rengti specialus viso kvartalo gatvės tinklo sutvarkymo planas, ir Arimų gatvės pavadinimu liks tik maža dabartinės gatvės atkarpa. Pasiūlė palaukti kitų metų, kai bus patvirtintas specialus planas.

NUTARTA. Rekomenduoti Klaipėdos miesto savivaldybės tarybai suteikti naujai suplanuotai gatvei Beržininkų gatvės pavadinimą.

7. SVARSTYTA. Dėl Pamario gatvės pavadinimo keitimo.

V. Čepas paklausė, ką reikėtų daryti dėl Pamario gatvės, kuri yra prie jūros? Pasiūlė, kad gatvė galėtų vadintis Girulių plentu, prisiminė, kad seniau ta gatvė taip ir vadinosi.

R. Mažonienė informavo, kad Klaipėdos savivaldybės Viešųjų ryšių specialistas V. Čiapas informavo, kad gyventojų aktyvumas dienraštyje „Klaipėda“ ir socialiniame tinklapyje dėl gatvės pakeitimo buvo itin menkas, gyventojų tai nedomina. Ir nė iš tolo neatitinka Klaipėdos miesto savivaldybės vietos gyventojų apklausos tvarkos apraše nurodyto procento.

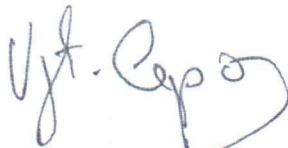
V. Čepas pastebėjo, kad lietuvių dainose „prie jūrelių“ ir „prie marelių“ reikšmė yra panaši.

V. Čepas pasiūlė kreiptis į merą, kad inicijuotų gyventojų apklausą, vadovaujantis Klaipėdos miesto savivaldybės vietos gyventojų apklausos tvarkos apraše.

NUTARTA. Rekomenduoti merui skelbti gyventojų apklausą dėl Pamario gatvės pavadinimo pakeitimo į Girulių plento gatvės pavadinimą.

Posėdis baigėsi 14.30 val.

Posėdžio pirmininkas

Vytautas Čepas

Posėdžio sekretorė

Raimonda Mažonienė